

Omgaan met conflicten als Christen

Als christen omgaan met conflicten, hoe doe je dat? Conflicten zijn overal. Op je werk, in de maatschappij, in je gezin, in relaties, in de kerk. Een kleine ergernis kan uitgroeien tot een storm. Voor je het weet zijn onderlinge banden voor altijd beschadigd of zelfs doorgesneden. Hoe moeten we toch omgaan met conflicten?

“de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus” – Filippenzen 4:7

Ik ben geen expert als het gaat om omgaan met conflicten als in: het oplossen er van. Persoonlijk heb ik de neiging conflicten niet te zoeken en ze ook te ontwijken. Toch kan het je *overkomen* dat je betrokken raakt in een conflict.

Jaren geleden behoorden mijn vrouw en ik tot een gemeente waar de raad van oudsten onderling verschillen in zienswijze hadden. Uiteindelijk leidde dat tot een conflict en de hele gemeente en een (externe) voorganger werden er in betrokken. Na een (door een deel van de raad belegde) gemeentevergadering besloten mijn vrouw en ik: “wij zijn weg, hier doen wij niet aan mee”.

Wie er *gelijk* had in de situatie deed voor ons niet ter zake. Wij wilden geen partij kiezen want dit soort conflicten zijn ongezond en zorgen alleen maar voor een hoop leed. Hete hoofden en koude harten.

Ik kan er talloze voorbeelden ‘met naam en toenaam’ van noemen (wat ik niet zal doen!). Door de jaren heen hebben we verschillende gemeenten gezien die door conflicten verdeeld raakten en zelfs te gronde gericht werden. Dit *kán* domweg nooit de bedoeling zijn! Het zijn zéér ongeestelijke praktijken en mensen en gemeenten gaan compleet de vernieling in hierdoor.

De aanleidingen zijn ook te bizar voor woorden soms. Ruzie over een flesje wijn, de kosten voor het schilderen van de dakgoten, of de voorganger nu wél of niet kilometervergoeding moet hebben, de kleur van de gordijnen op het podium, welke instrumenten het combo wel of niet mag gebruiken, welk liedboek we gebruiken, welke bijbelvertaling ‘de enig juiste’ is en ga zo maar door. Te kleinzielig voor woorden.

De resultaten zijn soms desastreus – gemeenten waar mensen zó tegenover elkaar komen te staan dat de gemeente ten onder gaat. Zo hoorde ik vorig jaar dat een gemeente uiteen gevallen was door discussie over vaccinatie. Sommigen in de gemeenten waren zó boos dat anderen zich hadden laten vaccineren (en vice versa) dat de gemeente uitéén spatte.

Veenbrand

Natuurlijk is er in dergelijke situaties al een sudderend, smeulend, vuur. Net als bij een bosbrand er vaak ‘ondergronds’ al iets gaande is – ondergrondse branden kunnen plotseling de kop opsteken door een kleine aanleiding, bijvoorbeeld doordat de wind draait.

Een veenbrand bijvoorbeeld is een bijzondere soort natuurbrand. “Als het erg droog is kan de brand zich onder de grond verplaatsen en op een andere plek weer boven komen. Vaak brandt veen ondergronds en is er nauwelijks sprake van vlammen.” ([RTV Drenthe](#)).

In gemeenten, relaties en families zijn ook vaak dergelijke ‘veenbranden’. En plotseling, als de omstandigheden dáár zijn, ontbrandt het bovengronds. En worden we er in betrokken of we nu willen of niet.

Maar hoe gaan we daar mee om? Wat doen we, als we opeens midden in een (geestelijke) natuurbrand terecht komen?

Verschil gelovigen en ongelovigen

De oprichter van *Peacefire**, Brian DeCook, is voormalig advocaat en christen. Hij heeft ruimschoots ervaring in het pastoraat en coaching. Hij is gespecialiseerd in conflicthantering.

Hij vertelde in een videocursus dat hij in zijn advocatuurpraktijk de ervaring heeft opgedaan dat gelovige christenen én ongelovigen nagenoeg altijd *identiek* omgaan met conflicten. En dat, zo zegt hij, christenen beter zouden moeten weten. Want de Bijbel leert het een en ander over dit onderwerp.

Gij geheel anders

Conflicten zijn niet te voorkomen. Hoe we omgaan met conflicten kunnen we echter wél zelf reguleren, door de juiste keuzes te maken, en de uitkomst er van wordt dan .. totaal anders!

Probleem met conflicthantering door christenen is echter dat zij de Bijbelse waarheid hierover niet kennen. “Het zijn net mensen, hè, die christenen”... Maar wij zijn wel mensen die pretenderen onder leiding te staan van God, geleid te worden door Zijn Geest.

Zegt de bijbel niet “gij geheel anders”? Dat onderschrijven we allemaal – maar het probleem is: we weten vaak helemaal niet hoe we dat *anders zijn* handen en voeten moeten geven.

Waaruit *blijkt* dat ‘gij geheel anders’, als we ons laten meeslepen in conflicten over de meest onbenullige zaken?

Conflicthantering vanuit de Bijbel

Waarom reageren christenen niet op een andere manier? Terwijl we op de hoogte zijn van de Bijbelse opdracht over h^oe om te gaan met conflicten?

De belangrijkste reden is dat christenen *niet* aangemoedigd worden in de gemeenten om de Bijbel te volgen in conflicthantering!

Er zijn twee manieren om om te gaan met conflicten:

- de “natuurbrand”-methode;
- het “vredesvuur”

In het Engels noemen ze dit de ‘wildfire’ (natuurbrand, bosbrand) en ‘peacefire’.

De Natuurbrand: ongecontroleerd inferno

Een conflict kan, net als een natuur- of bosbrand *verwoestend* zijn. Relaties, kerken, bedrijven en zelfs landen – ze kunnen te gronde worden gericht door conflicten die als een flinke natuurbrand om zich heen grijpen.

Wat de gevolgen van zo’n brand zijn hebben we deze en eerdere zomers de afgelopen jaren ook in Europa gezien. In de termen van menselijke conflicten: kijk maar om je heen in de huidige maatschappij – de politieke en maatschappelijke natuurbranden c.q. conflicten lopen soms flink uit de hand.

Denk aan de situatie rondom corona, vluchtelingen crisis en de stikstof crisis. Denk aan de oorlog in Oekraïne. Of de nog steeds voortdurende burgeroorlog in Syrië. Denk aan de eerdergenoemde conflicten in kerken en gemeenten. Denk aan hoe je in een gezin of een relatie soms lijnrecht tegenover elkaar kunt komen te staan.

Het Woord van God waarschuwt gerééd te zijn voor conflict. Hand. 14:21-22 , 1 Petr. 4:13, Joh. 16:33. Conflicten, vervolgingen en moeilijkheden horen bij het leven, zeker niet in de laatste plaats bij het leven van de christen.

Het Vredesvuur: een *gecontroleerde brand*

Een natuurbrand, een 'wildfire', ontbrandt vaak spontaan en kan leiden tot een inferno.

Het staat symbool voor alle aspecten van een conflict. Mensen, omstandigheden, fysieke situatie.

Het is een bekend fenomeen dat men 'vuur met vuur' moet bestrijden. Bij bosbranden wordt bijvoorbeeld hier gebruik van gemaakt.

De [Aboriginals in Australië](#) zijn hier bekend door, zij doen dit al eeuwenlang en het wordt 'cultureel branden' genoemd. Maar het is ook een methode die we hier al eeuwenlang kennen en gebruiken.

Het grote verschil is dat de Aboriginals, als natuervolk, het middel vooraf inzetten en wij, als westerse mensen, vaak pas als de natuurbrand al begonnen is het alsnog proberen in te zetten.

Door gericht bepaalde [delen van de vegetatie](#) af te branden, te verwijderen, voorkom je dat in droge perioden bij natuurbranden de brand zich ongebreideld kan uitbreiden – de stroken die eerder afgebrand zijn, gecontroleerd en in de 'natte seizoenen', verhinderen dat. En de asresten zijn zelfs voedingsbodem voor nieuwe vegetatie. Daarnaast is ook de schade in de vorm van CO2-uitstoot veel beperkter.

Het 'vredesvuur' is zo'n *gecontroleerde brand*. Het is het vuur van de Heilige Geest en de vrede van Christus. Een vredesvuur wordt doelbewust 'aangestoken', *in de aanwezigheid van Jezus*. Zonder hem kan het *niet* worden 'aangestoken'. Daarmee wordt de schade beperkt en een grote natuurbrand voorkomen. De brand woedt wel – maar *binnen* bepaalde grenzen en het is een heel ander soort brand als het door Jezus ontstoken wordt!

Denk bijvoorbeeld aan de Emmaüs-gangers (Lucas 24:13-35).

- Jezus verschijning maakte iets los;
- “Was ons hart niet brandend in ons, toen Hij onderweg tot ons sprak en voor ons de Schriften opende?”
- Jezus is het vredesvuur!

Denk bijvoorbeeld ook aan:

- Jer 20:9 – brandend vuur
- Jer 23:29 – is mijn Woord niet als vuur?
- Joh 14:27 – Vrede geef ik jullie, vrede laat ik jullie na
- Jer 29:11 – gedachten van vrede, niet van kwaad

Bescherming in Conflict

De Here geef drie dingen die ons beschermen in het conflict:

- Zijn aanwezigheid
- Zijn doel
- Zijn kracht

Vaak gaan christenen, als ze een conflict in- of aangaan (dat is vaak een keuze!) goed voorbereid, “met de Bijbel in de hand”, het conflict in. Dat wil zeggen: men heeft bijvoorbeeld alvast even “een lijstje met bijbelplaatsen” bij de hand. Om zo hun gelijk te bewijzen en de ander te vloeren in de discussie.

Ik herinner mij een situatie waarin één van de aanwezigen, een antagonist, letterlijk met de bijbel in de hand binnenkwam bij een gesprek over een moeilijke zaak, deze met een klap op tafel legde en zei “Zo! Ik heb Het Tweesnijdend Zwaard meegenomen!”.

Hij zou, samen met medestanders, wel eens even een aantal mensen “de oren wassen, met de Bijbel in de hand”. Een paar bijbelteksten waren uitgezocht die zijn standpunt moesten onderbouwen.

Dat is én niet de manier om met een conflict of moeilijkheden om te gaan en al helemáál niet de manier waarop we met Gods Woord moeten omgaan. God is niet jouw buikspreeker die je voor je karretje kunt spannen op die manier! Het leidde er toe dat goede vrienden, broeders die jaren samen opgetrokken waren in het werk in de wijngaard, tot vlak voor hun dood in grote onmin leefden.

Iedereen begrijpt wel dat als je op die manier een gesprek in wilt gaan dit wel op een conflict *moet* uitlopen want de persoon die op die manier alvast even zijn of haar gelijk ‘Bijbels wil staven’ wil slechts één ding: anderen *omver* blazen.

Dit is dan ook absoluut niet het omgaan met conflicten zoals de Bijbel dat voor ogen heeft of leert. We kunnen niet een gesprek ingaan waarbij we vooraf *zelf* al een positie innemen en de Bijbel op deze manier misbruiken *alsof de Bijbel ‘de scheidsrechter’ is*. Die natuurlijk, zo denken we, altijd in ons eigen voordeel zou moeten bepalen, *óns* standpunt zou moeten staven.

Gods Vrede, doel en kracht

Jezus komt in conflicten niet om een kant of partij te kiezen, Hij komt om het conflict óver te nemen.

VREDE

- Jes 26:3-4 – Gods *perfecte* vrede als je gedachten zijn- en vertrouwen is op God. God’s aanwezigheid verandert je perspectief;
- Joz 5 – ontmoeting met de aanvoerder van “het leger des heren” (de Here Jezus). De Here zegt niet ‘ik ben voor of tegen jullie’ – Jezus komt in conflicten niet om een kant of partij te kiezen, Hij komt om het conflict óver te nemen.
- Gods aanwezigheid zoeken verandert je perspectief!

DOEL

- Gods doel zoeken verandert je prioriteiten!
 - Mt 6:33 “Zoek het Koninkrijk van God”. Gods gedachten zijn niet ónze gedachten.
 - Jes 55:8-11 Hij belooft dat wanneer we Hem zoeken Hij zich aan ons zal openbaren. Zie ook Jer 29:13; Ps 19:13
 - God kan conflict gebruiken om groei en verandering te bewerkstelligen als Hij zijn doel aan jou openbaart.
- Vredesvuur = géén formule. Het is een Persoon: Jezus!
 - Rom 5:1 – gerechtvaardigd door geloof .. vrede met God
 - Joh 16:33 – in Mij hebben jullie vrede .. ik heb de wereld overwonnen

Een ‘vredesvuur’ moet je *doelbewust* ontsteken, nastreven en naleven.

KRACHT

- Gods kracht is essentieel in het omgaan met conflicten want het verandert je mogelijkheden. Als je God zoekt kun je een conflict oplossen die God eer en glorie geeft.
 - Joh 15:5 “ik ben de wijnstok, jullie de takken .. zonder mij kun je niets”
 - Luk 1:37 “niets is onmogelijk”
 - Mark 10:27 “wat voor de mens onmogelijk is .. alles is mogelijk bij God”

Keuzes die je maakt

Keuzes die je maakt in het strijden met conflicten zijn bepalend. Keuzes doen er toe! Wie wind zaait, zal storm oogsten!

- in conflicten heb je een keuze. Je keuze bepaalt:
 - wordt het een wilde bosbrand
 - wordt het een vredesvuur?
- Conflict leidt tot keuzes en de keuzes doen er toe. Elke keuze is een zaadje dat je plant die vrucht gaat dragen – Gal 6:7-8; Jak 3:18
- Als je keuzes gemotiveerd zijn op basis van de *bosbrand* wordt je gemotiveerd door de emoties en omstandigheden aanwezig in dat conflict.
- Als je keuzes worden gemotiveerd door het *vredesvuur* wordt je gemotiveerd door Gods aanwezigheid, doel en kracht. God verlangt dat je je *keuzes voor/door Hem laat bepalen* “kies het leven” Deut 30:19-20.
- Bestrijd ‘vuur met vuur’ door de bosbrand met een vredesbrand te bestrijden of zelfs vóór te zijn. Dan ben je in vrede (met God) en wordt je niet geraakt door de bosbrand.

De vurige oven

Denk eens aan Sadrach, Mesach en Abednego in de brandende oven: er was een 4e man! God was met hen! Dan kán het vuur je niet verteren.

Ze kwamen pas uit het vuur toen de Koning hen riep. Zo moeten wij soms ook er in/door blijven gaan, mét Gods steun overeind blijven, en de conflicten ons niet laten overnemen maar staande blijven tot God je er uit roept en het vuur blust.

Wij moeten een keuze maken

| *Een ‘natuurbrand’ is vernietigend – een ‘vredesvuur’ veránderd.*

Als mens moeten we *veranderen*, de keuze maken voor het ‘vredesvuur’. Willen we dat Jezus het conflict overneemt, willen we bij een conflict ons bescherm weten door hem en dat er Vrede van Hem komt in onze harten, relaties, families en kerken? Dan moeten we Hem vragen het conflict over te nemen en óns hart over te nemen – ook in conflicten.

Dan is de uitkomst soms wel dat je nog een tijd ‘in het vuur’ moet blijven, dat er zaken moeten worden ‘weggebrand’ of preventief geruimd. Maar het geeft wél Vrede. Een Vrede die alle verstand te boven gaat (Filippenzen 4:7).

Naar een studieserie over conflicthantering van Peacefire Ministries. <https://churchconflict.org/>

** Peacefire was founded in 2004 by initial board members Brian DeCook, Henry Reyenga, and Ed VanDrunen. Peacefire’s Executive Director is Brian DeCook. Mr. DeCook graduated from the DePaul University College of Law and was recently the Pastor of Congregational Care at Harvest Christian Fellowship in Leo, Indiana. He is also the CEO of Two Fires, LLC, a conflict coaching and consulting company. Peacefire does not charge for the services and resources provided to churches and Christian ministries or groups. Peacefire is funded by God’s provision through the generosity of those who have benefitted from Peacefire resources and services.*